

prý nekonal přípravy, z krámu se vzdáliti. Těmito vývody chce stížnost doličiti, že v tomto případě nejde vůbec ještě ani o pokus krádeže. Stížnost je bezdůvodna. Podstatnou známkou pokusu zločinu je, zda přes to, že trestného cíle dosaženo nebylo, úmysl, k tomuto cíli směřující, našel ve vnějším ději zcela zřetelného výrazu, jinými slovy, projevil-li se úmysl, vykonati čin zákonem zakázaný již na venek činem, předsevzatým za účelem jeho uskutečnění a také objektivně ke skutečnému vykonání vedoucím. O tom nemůže býti v tomto případě, hledíc k hořejším zjištěním, nejmenší pochybnosti. Neboť, vzav k sobě bez vědomí majitele závodu potajmu a uschovav pod pláštěnkou látky jemu ke koupi předložené, zahájil tím obžalovaný činnost, v níž úmysl, zmocniti se cizí látky bez přivolení majitele, došel na venek znatelného a nepochybného výrazu a podnikl tím vše, co by bylo bývalo s to, založiti skutkovou podstatu krádeže dokonané, kdyby byl obžalovaný nebyl při tom pozorován a zejména pozastaven učněm S. Činnost jeho vybočila proto již z mezí beztrestného jednání. V důsledku tohoto hlediska je okolnost, na niž klade stížnost důraz, že o pokusu krádeže nelze proto mluvíti, poněvadž obžalovaný neodcházel ještě ze závodu, bez právního významu, ježto úmysl obžalovaného, odciziti látky, byl z ostatních jeho počinů nepochybně zřejmý. Lichou je též námitka stížnosti, že držba dosavadního majitele věci nebyla rušena. Pod držbou vyrozumívá se dle zákona faktický poměr, záležející v tom, že někdo má věc ve své moci, takže s ní může dle libosti nakládati a osoby třetí z toho vyloučiti. Snahou pak obžalovaného bylo, by bez přivolení dosavadního majitele převedl věci z jeho moci v moc svou. To dal na jevo tím, že potají uschoval 2 kusy látky pod svou pláštěnkou a chtěl takto dosavadnímu majiteli odníti možnost s věcmi nakládati. Uskutečnění tohoto jeho úmyslu postavila se však úspěšně v cestu vůle dosavadního majitele věci, chtějícího nad věcmi dále disponovati, pročež se obžalovanému nepodařilo krádež dokonati, nýbrž byl nucen, ponechati věci nadále v držbě dosavadního majitele. Za těchto okolností nelze popírati, že by se se strany obžalovaného nebyl býval stal nedovolený zásah do držby dosavadního majitele věci, jak to stížnost žádá.

Čís. 1269.

Zákon ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n.

Nejvyšší šestiměsíční mez výměry trestu nevíže trestní senát, jenž nastoupil následkem odporu obžalovaného neb obhájce nebo z důvodů třetího a čtvrtého odstavce §u 7 na místě samosoudce.

(Rozh. ze dne 24. září 1923, Kr II 366/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 12. června 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem těžkého ublížení na těle dle §§ 152 a 155 a) tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost obžalovaného uplatňuje toliko zmatek dle §u 281 čís. 11 tr. ř., protože soud nalézací překročil prý svou trestní oprávněnost, vyměřiv stěžovateli za zločin dle §§ 152 a 155 tr. zák. trest na svobodě 8 měsíci, jakkoli státní zástupce navrhl již ve spisu obžalovacím dle §u 6 zákona ze dne 22. prosince 1921 čís. 471 sb. z. a n. trest na svobodě do 6 měsíců jako trest hlavní a provedení přelíčení před samosoudcem. Zmateční stížnost jest bezdůvodna. Dle §u 7 (2) citovaného zákona smí ovšem s a m o s o u d c e, jemuž věc dle §u 6 zákona přikázána byla k rozsouzení, uložit obviněnému jen trest v § 6 zmíněný (ztrátu svobody do 6 měsíců) a jest překročení tohoto ustanovení důvodem zmatečnosti podle §u 281 čís. 11 tr. ř. Než v tomto případě nebyla přes návrh ve spisu obžalovacím učiněný věc rozsouzena samosoudcem, nýbrž dostala se následkem odporu obžalovaného (jeho obhájce) ve smyslu odstavce prvního §u 6 zákona před tříčlenný senát, který též rozsudek vynesl a trest 8 měsíci vyslovil. Již slovný výklad předpisu §u 7 zákona («Samosoudce projedná věc...» »Jako hlavní trest smí uložit...») vede k výsledku, že nejvyšší 6 měsíční mez trestu víže (v případech, kde zákonná trestní sazba není sama sebou nižší než 6 měsíců) toliko samosoudce, a ne též senát, následkem odporu obžalovaného nebo obhájce, nebo z důvodů třetího a čtvrtého odstavce téhož §u na jeho místo nastupující. Nasvědčuje tomu též předpis §u 5, jehož se § 7 v odstavci čtvrtém dovolává, v jehož obdobném použití samosoudce, uzná-li, že navrhovaná sazba (do 6 měsíců) není dostatečnou pro čin, který je předmětem obžaloby, prohlásí se nepřislušným, poněvadž věc náleží před senát. Že v tomto případě odpadá 6měsíční nejvyšší mez trestní, nemůže býti dle smyslu těchto ustanovení pochybným. Sluší však míti za to, že tak se má věc v případech, kde věc přišla před senát následkem odporu obžalovaného nebo obhájce. Neboť jinak musil by zákon nezbytně učiniti též potřebné opatření pro případ, kde tento senát uzná, že navrhovaná sazba (do 6 měsíců) není dostatečnou pro čin, který je předmětem obžaloby, v kterémžto případě obdoba §u 5 zákona nemůže míti místa. Takovéto opatření však v zákoně není. Tendence ustanovení §u 6 a 7 zákona byla patrně, by pravomoc samosoudce byla alespoň co do výměry hlavního trestu na svobodě omezena, kdyžt přetížení soudu ukázalo nezbytnost zřici se alespoň při činech méně těžkých příkázáním jich samosoudci k rozsouzení dočasné zvýšené záruky správnosti, již poskytuje kolegiální souzení třemi soudci vůči souzení soudcem jediným. Ovšem má omezení nejvyšší hranice trestné jen na samosoudce, ne též na senát, před nějž se věc následkem odporu dostala, zákonem sotva zamýšlený účinek, že obžalovaný, jenž se pokládá za nevinna nebo méně vinna, jest nucen, zakoupiti si zvýšenou záruku správnosti rozsudku souzením v senátu vzdáním se jinak zákonitě zaručené jistoty, že nemůže naň uvalen býti vyšší trest na svobodě než 6 měsíců. Než dle dosavadního stavu zákona ze dne 22. prosince 1921 čís. 471 sb. z. a n. nelze se tomuto konfliktu vyhnouti. I v případě, o nějž tu jde, dosáhl stěžovatel odporem svým, že věc jeho souzena byla senátem.

Mělo-li to proň za následek, že uvalen byl naň trest vyšší, než by se bylo mohlo státi — vyjímaje ovšem případ posledního odstavce §u 7 tehdy, kdyby nebyl odporu podal, nemůže se tím cítiti důvodně stížena.

Čís. 1270.

Jest podvodem, předstíral-li uchazeč do státní služby nepravdivé údaje za účelem zařazení do vyšší hodnostní třídy.

Skutková podstata zpronevěry nevyžaduje úmyslu ziskuchtivého.

(Rozh. ze dne 27. září 1923, Kr II 345/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 26. dubna 1923, jímž byl obžalovaný dle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro zločin podvodu dle §§ 197, 200 a 203 tr. zák. a pro přestupek zpronevěry dle §u 461 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl — mimo jiné z těchto

důvodů:

Vývody zmateční stížnosti s hlediska zmatku čís. 5 §u 281 tr. ř. vrcholí ve výtce, že soud, pokud jde o podvod spáchaný na ministerstvu sociální péče vylákáním platu X. hod. tř., zabýval se jen otázkou, zda stát utrpěl vůbec škodu tím, že obžalovaný vloudil se do jeho služeb, nikoliv otázkou, zda stát utrpěl škodu tím, že na základě falešných údajů obžalovaného zařadil ho do vyšší hodnostní třídy, než na jakou měl vlastně nárok, a že důvody, jež soud uvádí na doklad toho, že obžalovaný neměl podvodného úmyslu, zabývají se jen otázkou, zda obžalovaný byl způsobilým anebo mohl se považovati za způsobilého, zastávati úřad, o nějž žádal, nikoliv však i otázkou, zda obžalovaný měl nárok, anebo mohl důvodně za to míti, že má nárok na plat X. hod. tř. Tím stížnost ovšem neprovádí dovolávaného zmatku, vytýkajíc rozsudku neúplnost po stránce právní a nikoliv skutkové, jak toho vyžaduje ustanovení §u 281 čís. 5 tr. ř. Uplatňuje tím však zmatek dle §u 281 čís. 9 a) tr. ř., a to právem. Nalézací soud zjišťuje, že obžalovaný své předběžné školní vzdělání ve své žádosti za přijetí do služby uvedl nesprávně a že na základě tohoto nesprávného udání obdržel pak plat X. hod. tř., odůvodňuje napadený výrok tím, že uvěřil hájení se obžalovaného, že žádost s uvedením středoškolského vzdělání napsal v dobrém přesvědčení, že skutečné vzdělání jeho vzdělání takovému odpovídá, a že úřad, o který žádal, bude moci zastávati, a že neměl proto úmyslu podvodného, pokládaje údaje o absolvování za pouhou formalitu v uvážení, že rozhoduje v praktickém životě vzdělání skutečně spojené s náležitými praktickými zkušenostmi, kteréž jako předseda družiny válečných poškozenců měl. Při tom soud nalézací přehlíží, že podvod ve smyslu §u 197 tr. zák. není omezen na pouhé zúmyslné poškození majetku, nýbrž pojímá i činy, čelící ku poškození